

Sygn. akt I C 703/19 upr.

Dnia 26 lutego 2020r.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Grażyna Poręba

Protokolant: prot. sąd. Ewelina Klimek

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2020r. w Nowym Sączu

na rozprawie sprawy z powództwa Kancelarii (...) sp. z o.o. z siedzibą we W.

przeciwko J. K.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego J. K. na rzecz powoda Kancelarii (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. kwotę 4.375,31 zł (cztery tysiące trzysta siedemdziesiąt pięć złotych 31/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 5 kwietnia 2019 r. do dnia zapłaty,

II. w pozostałej części powództwo oddala,

III. zasądza od pozwanego J. K. na rzecz powoda Kancelarii (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. kwotę 973 zł (dziewięćset siedemdziesiąt trzy złote) tytułem zwrotu kosztów procesu,

IV. zasądza od Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Nowym Sączu na rzecz adwokata M. I. wynagrodzenie w kwocie 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych) brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu.

Z:

- 1) odnotować wyrok,
- 2) kal. 7 dni,
- 3) po prawomocności wykonać pkt IV wyroku.

Dnia 26 lutego 2020r.

Sędzia:

Sygn. akt I C 703/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 26 lutego 2020 roku

Pozwem złożonym w dniu 11 marca 2019 roku powód Kancelaria (...) spółka z o.o. z siedzibą we W. domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanego J. K. kwoty 4.416,71 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 24 lipca 2018r. do dnia zapłaty, a także zasądzenia kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu powód wskazał, iż w dniu 9.02.2018r. pozwany zawarł z (...) S.A. w O. umowę pożyczki, która z powodu nie wywiązania się z obowiązku spłaty została rozwiązana pismem z dnia 23.06.2018r.

W dniu 14 sierpnia 2018r. powód nabył wierzytelność z tytułu umowy pożyczki.

Na kwotę zobowiązania składają się kapitał pożyczki – 2.355,78 zł., niespłacona prowizja - 1.830,22 zł., oprocentowanie pożyczki - 230,71 zł.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 28 marca 2019r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości kwestionując roszczenie co do zasady i wysokości.

W piśmie z dnia 16.12.2019r. pełnomocnik pozwanego podniósł zarzuty braku legitymacji czynnej powoda, nieudowodnienia dochodzonej pozewem kwoty roszczenia

Powołał się na zastosowanie w umowie niedozwolonych klauzul umownych i naruszenie zasad współżycia społecznego poprzez zastosowanie dwóch rodzajów prowizji: za udzielenie pożyczki i operacyjnej w kwotach 625 zł. i 1.485,90 zł. .

Z ostrożności procesowej wniósł o rozłożenie należności na raty w kwotach po 150 zł. miesięcznie. Wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu, które nie zostały pokryte w żadnej części.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany J. K. i (...) spółka z o.o. w O. w dniu 9.02.2018r. zawarli pisemną umowę pożyczki nr (...) na okres 23 miesięcy. Kwota pożyczki wynosiła 2.500 zł., całkowita kwota do zapłaty to 4.875,71 zł., całkowity koszt pożyczki to 2.375,71 zł. Na koszt pożyczki składają się prowizja za udzielenie pożyczki w kwocie 625 zł., prowizja operacyjna 1.458,90 zł. odsetki umowne 291,81 zł., wynoszące 10% w skali roku. Raty pożyczki były malejące począwszy od kwoty 226,69 zł. do ostatniej w kwocie 200,38 zł. Od zadłużenia przeterminowanego pożyczkodawca zastrzegł odsetki w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie.

Umowa pożyczki została wypowiedziana pismem z dnia 23.06.2018r. z uwagi na brak spłaty wymagalnych płatności w łącznej kwocie 440,64 zł.

W dniu 14.08.2018r. pożyczkodawca i powód Kancelaria (...) spółka z o.o. z siedzibą we W. zawarli umowę przelewu wierzytelności, której przedmiotem było także zobowiązanie pozwanego w kwocie 4.420,94 zł. wynikające z umowy pożyczki z dnia 9.02.2018r. Pozwany o powyższym został powiadomiony i wezwany przez nabywcę do spłaty całego zadłużenia.

Cena za nabycie wierzytelności została uiszczona przez nabywcę wierzytelności.

Pozwany z tytułu umowy pożyczki spłacił kwotę 449,25 zł. Na kwotę dochodzoną pozewem składają się obecnie kapitał pożyczki 2.355,78 zł., prowizje 1.830,22 zł. i oprocentowanie 230,71 zł.

J. K. pobiera świadczenie emerytalne w kwocie 1.428,20 zł., oraz dodatek pielęgnacyjny w kwocie 222,01 zł. Wypłacane świadczenie jest jednak mniejsze, wynosi 1.070,61 zł. z uwagi na prowadzoną przeciwko pozwanemu egzekucję administracyjną. Przymusowemu ściągnięciu podlega kwota 351,06 zł.

Pozwany wynajmuje mieszkanie, czynsz najmu wynosi 200 zł., opłaty za media około 200 zł. , koszt zakupu lekarstw ok. 50 zł. Pozwany posiada orzeczenie o niepełnosprawności.

(dowód: umowa pożyczki i harmonogram spłaty k. 27-31, wypowiedzenie umowy k. 32, wezwanie do zapłaty k. 35-36, umowa przelewu k.18-26, dowód zapłaty ceny k.76, dokumenty dot. sytuacji materialnej pozwanego k. 67-70, jego oświadczenie k. 47-48

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd oparł się na dokumentach przedstawionych przez stronę powodową, które po zapoznaniu się z nimi nie budziły wątpliwości Sądu. Dokumenty przedłożone przez powoda zostały poświadczone za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika, wobec czego posiadają walor dokumentu stosownie do treści art. 129 § 3 k.p.c.

Przedłożone do akt sprawy umowa przelewu wierzytelności i pozostałe dokumenty jak pełnomocnictwo, dowód zapłaty ceny nabycia wierzytelności są wystarczające do dokonania ustaleń odnośnie zawarcia umowy cesji, jej treści, w tym ustalenia wierzytelności nią objętej.

Odnośnie sytuacji materialnej pozwanego sąd oparł się na przedłożonych przez niego dokumentach i oświadczeniu, które nie były kwestionowane.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jest na tyle wyczerpujący, iż stał się podstawą do dokonania wiążących dla rozstrzygnięcia sprawy ustaleń.

Sąd zważył co następuje:

W ocenie Sądu powództwo jest zasadne w przeważającym zakresie.

Zgodnie z art. 720 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy, a biorący zobowiązuje się zwrócić tą samą ilość pieniędzy.

Strona powodowa opierała swoje roszczenie na zawartej w formie pisemnej, pomiędzy pozwanym a poprzednim wierzycielem umowie pożyczki z dnia 9 lutego 2018r. W niniejszej sprawie nie był przedmiotem sporu fakt zawarcia umowy i otrzymania pożyczki jak również fakt, iż zobowiązanie z tytułu umowy nie zostało przez pozwanego splacone.

Okoliczności te znalazły odzwierciedlenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Nie ulega również wątpliwości, iż roszczenie to jest wymagalne. Pozwany nie wykazał, aby na skutek spłaty, dochodzona kwota była mniejsza niż objęta żądaniem. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż stosownie do treści art. 509 k.c. pierwotnego wierzyciela i powoda łączyła skutecznie zawarta umowa przelewu wierzytelności, na mocy której powód nabył prawo do wierzytelności w stosunku do pozwanego, wynikającej z umowy z dnia 9 lutego 2018r.

Zarzuty pozwanego odnośnie braku legitymacji czynnej powoda są niezasadne. Umowa została zawarta przez członków zarządu, osoby uprawnione do reprezentacji stron umowy, do umowy dołączono załącznik wymieniający dane pozwanego, datę zawarcia umowy, jej numer i wysokość zobowiązania. Do akt przedłożono dowód zapłaty za nabyte wierzytelności .

Zarzuty co do wysokości zadłużenia są ze strony pozwanego ogólnikowe, nie wskazują, które z pozycji obecnego roszczenia są zawyżone, lub niezasadne.

Wiadomo, że pozwany spłacił niewielką kwotę długu ale okoliczność ta została przez powoda uwzględniona. Oczywiście w chwili wypowiedzania umowy a więc na datę sporządzenia pisma z dnia 23.06.2018r. wysokość zadłużenia pozwanego była niższa bo obejmowała tylko zaległe raty, na tę datę pożyczka nie była jeszcze wypowiedziana zatem nie było wymagalne całe zobowiązanie.

Brak podstaw do przyjęcia, że powództwo jest przedwczesne, umowa bowiem została wypowiedziana przez osobę uprawnioną do dokonania tej czynności a pozwany był wzywany do spłaty przed wszczęciem postępowania sądowego.

Pozwany zgłaszał zarzuty co do postanowień umownych odnoszących się do kosztów umowy, a dokładnie postanowień dotyczących prowizji powołując się na niedozwolone klauzule umowne.

Stosownie do treści art. 385¹ § 1 k.c., aby można było uznać klauzulę za abuzywną, muszą zostać spełnione łącznie cztery przesłanki: umowa musi być zawarta z konsumentem, postanowienia tej umowy nie zostały uzgodnione z

konsumentem w sposób indywidualny, a ponadto kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (co jednak nie dotyczy głównych świadczeń stron, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny).

W ocenie Sądu nie zachodziły kumulatywnie przesłanki pozwalające uznać, iż postanowienia umowy stanowią niedozwolone klauzule abuzywne. Nie było podstaw by stwierdzić, że postanowienia umowy kształtowały prawa i obowiązki pozwanego, jako pożyczkobiorcy w sposób sprzeczny z zasadami współzycia społecznego lub dobrymi obyczajami. W pierwszej kolejności należy mieć na uwadze zasadę swobody umów (art. 353¹ k.c.) i autonomię woli stron. Niejednokrotnie, bowiem reguły odnoszące się do ochrony interesów konsumenta powinny ustąpić wobec jednoznacznie określonego zamiaru stron - woli zawarcia umowy o określonym kształcie. Udzielenie ochrony stronie umowy ze względu na klauzule abuzywne nie może także opierać się wyłącznie na stwierdzeniu, że warunki zawartej umowy są dla niej po prostu niekorzystne. Należy podkreślić, iż samo zastrzeżenie przez strony w umowie pożyczki prowizji płatnej, jak w niniejszej sprawie, w ratach jako wynagrodzenia za korzystanie z kapitału i za udzielenie pożyczki, nie narusza powoływanej zasady swobody umów. Co do zasady, pobieranie prowizji w związku z udzieleniem pożyczki jest dozwolone, nawet również w sytuacji, gdy umowa obejmuje obowiązek zapłaty odsetek za korzystanie z kapitału. To oczywiste, że podmiot udzielający pożyczek jest nastawiony na osiągnięcie zysku, ale równocześnie ponosi z tytułu swojej działalności ryzyko. Zatem prowizje mają stanowić wynagrodzenie, będące w rzeczywistości pokryciem kosztów związanych z udzielaniem kapitału, obrotem pieniędzmi, zarządzaniem pożyczką. Koszty dodatkowe jak prowizje czy inne opłaty są dopuszczalne o ile mieszczą się w granicach nakreślonych ustawą z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (Dz.2011.126.715 ze zm.).

Pozwany podpisując umowę jednocześnie dobrowolnie wyraził zgodę na jej warunki, czyli również na obciążenie kosztami wynikającymi z zawarcia umowy, o których dokładnie był informowany. W świetle art. 13 powoływanej ustawy, pozwany został więc prawidłowo poinformowany o wszelkich zobowiązaniach wynikających z umowy. Postanowienia umowy jasno i wyraźnie precyzują obowiązki pożyczkodawcy jak i pożyczkobiorcy. Czytelnie, z uwzględnieniem wymogów stawianych przez ustawę o kredycie konsumenckim (art. 30 w zw. z art. 3 ust. 2 pkt. 1), wyszczególnione zostały wszystkie pozycje jak całkowita kwota do zapłaty, całkowity koszt pożyczki, kwota pożyczki. Dostępnie dla przeciętnego konsumenta wyjaśniono także znaczenie użytych sformułowań. Pożyczkobiorca, mimo takiej możliwości nie skorzystał również z prawa do odstąpienia od umowy bez podania przyczyny (art. 53 powoływanej ustawy co zostało powielone zarówno w umowie ramowej jak i formularzu).

Postanowienia umowy nie pozostawały jednak w całości zgodne z art. 36a ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim. Przewidziane w zawartej z pozwanym umowie pożyczki poza odsetkowe koszty pożyczki w łącznej wysokości 2.083,90 zł o 41,40 zł. przewyższały ustawowy limit przewidziany przez ustawodawcę, zatem w tym zakresie powództwo podlega oddaleniu.

Mając zatem powyższe argumenty na uwadze, Sąd uznał roszczenie za zasadne w części i orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku. Odsetki sąd zasądził od dnia następnego po doręczeniu odpisu pozwu k. 3/v, data wymagalności roszczenia określona w żądaniu pozwu nie została wyjaśniona.

W przedmiotowej sprawie nie zaistniały przesłanki do skorzystania z instytucji uregulowanej w treści art. 320 k.p.c., który stanowi, iż w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć zasądzone świadczenie na raty. Do szczególnie uzasadnionych wypadków, zalicza się między innymi okoliczności dotyczące przede wszystkim osoby dłużnika i sytuacji z nim związanych, zarówno majątkowych, rodzinnych czy zdrowotnych. Sąd rozkładając dane świadczenie na raty musi także wziąć pod uwagę sytuację wierzyciela, co oznacza, iż nie powinno się działać z jego pokrzywdzeniem. Ochrona, jaką zapewnia dłużnikowi przepis art. 320 k.p.c., nie może być stawiana, mimo wszystko, ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 listopada 2017 r., VI ACa 425/16, LEX nr 2477335). Rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty ma ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat

(por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2006 r. III CZP 126/06, uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1970 r., III PZP 11/70 (OSNCP 1971, nr 4, poz. 61).

W przekonaniu Sądu pozwany znajduje się obecnie w takiej sytuacji finansowej, która nie gwarantuje, że raty świadczenia wg propozycji pozwanego w wysokości 150 zł., będą spłacane przez niego regularnie. Pozwany ma niską emeryturę i inne długi, oprócz toczącego się już postępowania egzekucyjnego, sądowi z urzędu znanym jest, że pozwany ma jeszcze inne zobowiązania.

W tej sytuacji istnieją poważne obawy co do możliwości wywiązania się pozwanego z obowiązku terminowej spłaty rat, jeżeli jego dochód obecnie wynosi około 1.070 zł. a stałe wydatki w postaci tylko opłat za mieszkanie, media i leki ok. 450 zł.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 i 3 k.p.c.), mając na uwadze, że powód uległ tylko w nieznacznej części powództwa, zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 973 zł na którą złożyła się opłata od pozwu (56 zł), opłata od pełnomocna (17 zł) oraz wynagrodzenie pełnomocnika (900 zł),

W pkt. IV wyroku Sąd przyznał ze środków Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Nowym Sączu) , na rzecz pełnomocnika pozwanego kwotę 738 zł ustaloną w oparciu o § 4 ust. 3 w zw. z § 8 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. 2019.18 t.j.) wraz z należnym podatkiem Vat.

ZARZĄDZENIE

- 1). odnotować uzasadnienie,
- 2). odpis wyroku wraz z uzasadnieniem proszę doręczyć pełn. pozwanego,
- 3). kal. 14 dni

Nowy Sącz, dnia 17 marca 2020r. Sędzia Grażyna Poręba

.